

Samtalegruppe Måløy

Tema: Samfunnsplanen

Innhold

Innhold	2
Innledning.....	3
Tema: Felleskap	4
Tema: Omstilling	6
Tema: Byutvikling, areal- og planstrategi	8
Tema: Attraktivitet	12
Tema: Nedgang i fødetall.....	13
Avslutning	14

Innledning

Det følgende er et referat fra et innbyggerpanel i Måløy, som ble holdt som en del av arbeidet med innspill til samfunnsdelen av kommuneplanen til Kinn kommune.

Rekruttering: Deltakerne ble rekruttert basert på svarene sine i den kvantitative undersøkelsen. 35 respondenter i Måløy og omegn takket ja til å bli invitert til en gruppesamtale med 6-10 deltakere. Mens disse fortsatt var anonyme, ble svarene deres gjennomgått for å sette sammen en deltakergruppe som bestod av både menn og kvinner, i forskjellig alder og med noe spredning i svarfordeling.

Deretter hentet vi navn og telefonnummer til de mest aktuelle kandidatene, og sjekket navnene opp mot lister av kommuneansatte og -politikere i Kinn. I Måløy ble to personer fjernet fra den opprinnelige kandidatlista fordi de var aktive lokalpolitikere.

Til slutt ble det sendt ut 26 invitasjoner; 12 til menn og 14 til kvinner. Ingen menn lot seg rekruttere (de ble også forsøkt rekruttert på telefon), sju kvinner sa ja til å delta, og én meldte avbud på gjennomføringsdagen. Møtet ble gjennomført med seks innbyggere og to representanter fra kommunen, som deltok aktivt i samtalen.

Gjennomføring: Det endelige panelet bestod av seks kvinner, med et aldersspenn fra midten av 30-årene til midten av 60-årene. Halvparten av dem bor i Måløy, og halvparten bor i tidligere Vågsøy kommune, utenfor poststed Måløy.

Samtalen fulgte en semistrukturert samtaleguide, med tema som *utvikling av lokalsamfunnet i fellesskap, omstilling i møte med flere eldre, og hvordan Kinn skal være en attraktiv kommune å bo i.*

Sentio tok lydopptak av samtalen og transkriberte opptaket som en del av referatarbeidet. Referatet er skrevet tematisk, med utgangspunkt i de overordnede temaene fra samtaleguiden.

Kommunens representanter, særlig den ene, deltok svært aktivt i samtalen, og tok mot slutten av gruppesamtalen delvis over rollen som moderator med egne spørsmål.

Samtalen er gjengitt slik at:

- Sentio sin representant (moderator) er markert i **fet skrift**
- Kommunens representanter med *kursiv*
- De øvrige 6 gruppedeltakerne summeres noen ganger opp som «Gruppen sier / diskuterer» o. l., og noen ganger med direkte sitat, markert med «»

Tema: Felleskap

Utgangspunktet for denne samtalen er at Kinn kommune, som så veldig mange andre norske kommuner, må tilpasse seg endrede vilkår framover. Kommuneplanen vektlegger at dette er noe kommunen og innbyggerne skal få til sammen – og her har dere et godt utgangspunkt: I undersøkelsen vår svarte åtte av ti de vil være med på å videreutvikle lokalsamfunnet sitt, mens nesten ingen (3 %) sa at de ikke vil det. Å «videreutvikle lokalsamfunnet» kan bety så mangt, men det er ingen tvil om at viljen til å være med er til stede blant folk i Kinn.

Har dere tanker om hvordan dere kan tenke dere å være med på å videreutvikle/bygge fellesskap?

Det første som blir nevnt er at man kan være med på å gi tilbakemeldinger på arbeidet som kommunen driver med i forhold til politikk og administrasjonen, og om dette arbeidet virker negativt eller positivt.

Det gjøres også et poeng i at man bør løfte frem de positive sidene ved Kinn, istedenfor å trekke alt ned. En respondent sier:

«Jeg har prøvd å lese litt på samfunnsdelen av kommuneplanen før møtet. Og det som slo meg, har lest det stykkevis og delt, er at det er veldig begrensende. En tenker nedgang i folketall, dårlig økonomi ol. Jeg tenker at skal vi ha en positiv påvirkning på samfunnet, så må vi ha ei positiv vinkling. Fordi selv om folketallet går ned, og økonomien går ned, har vi masse vi kan gjøre som gjør at det blir attraktivt å være her, at en kan snu en trend. Og det må vi i hvert fall bidra til, å ikke forsterke en trend nedover, men heller være med på å snu den og få den oppover».

Det er flere som sier seg enige i dette resonnementet, og mener at det blir selvoppfyllende når en skal trekke alt ned:

«Det er ikke en bra måte å tiltrekke seg nye folk, i hvert fall. Og kanskje ikke en bra måte å holde på de vi har heller, faktisk.»

Gruppen blir stilt spørsmålet om det står noe i veien for det å bygge et fellesskap i Kinn.

I samtalen seg imellom kommer gruppen inn på eldreomsorg, digital kompetanse og rehabilitering i hjemmet. Fokuset er på tilrettelegging og inkludering av de eldre i samfunnet rundt dem. De stiller spørsmål ved om eldre som ikke har hjemmetjeneste faller utenfor det sosiale livet og hverdagslivet. En respondent sier:

«Vi har blitt veldig gode på hverdagsrehabilitering i hjemmet nå».

En annen respondent trekker frem at man bør gjøre tiltak for å redusere antallet som blir hjemmeværende og pleietrengende ved å ha fysisk aktivitet.

Samtalen går videre til å handle om digital kompetanse, der én respondent sier

«(...) målet når en oppretta Kinn kommune var at en skulle bli den mest digitale kommunen i landet ... hvor er det blitt av i satsningen?»

Det problematiseres også at hjemmetjenesten er veldig digital, og at hjemmetjenesten i kommunen ligger langt foran mange i den digitale verden. Det fokuseres på at mange eldre ikke er digitale, og at disse faller utenfor på grunn av dette. Gruppen mener nokså samlet at digital kompetanse er svært viktig for å inkludere de eldre i deres hverdagsliv.

Til slutt kommer samtalen inn på at det er viktig å se hva løsningene er, som å styrke de eldres fysiske helse og deres digitale kompetanse, heller enn å fokusere for mye på hva problemet er. Det er likevel en respondent som anerkjenner viktigheten av å snakke om problemene,

«(...) men vi må se at problemene er der, så du vet hva du skal løse».

Samtalen går over til skole- og barnehagesektoren:

«For å ta en annen sektor, skole- og barnehagesektoren – den skal ned. Vi blir mye færre unger, står det, alle tiltak og alt må ned. I stedet for å tenke – hvilke muligheter har vi til å få til tilbud til barn og unge i en periode med nedbygging, mens vi kanskje har overkapasitet, til å få til virkelig gode tiltak som vi kan nytte senere».

Kommunerepresentanten kommer med innspill på dette: *Hvordan bruker vi de ressursene vi har nå, i en periode med kanskje overkapasitet, til virkelig å lage gode system til den dagen vi har mye mindre.*

Tema: Omstilling

Det andre hovedtemaet er omstilling – som følge av demografiske endringer. Det handler fortsatt om befolkningsutviklinga med flere eldre og færre barn – og ressurser vil fordeles annerledes av den grunn – og det ligger i planen at for at dette skal gå bra, kan ikke eldre forvente det samme tjenestenivået som tidligere. Og da må andre, frivillige og familie, trå til for å sikre at eldre fortsatt skal ha gode liv. I undersøkelsen er folk stort sett ganske positive til å hjelpe til. De yngste (under 30) er minst positive, og i gruppa i går snakket de om tidsklemma. De eldre er mer positive til å gi og motta hjelp.

Er det noe som kan gjøre det enklere for dere å hjelpe andre praktisk?

En mener at en må utfordre mellomgruppen, altså de som har store barn og pensjonistene, til å bidra og ta aktiv del, dersom en skal få det bra.

Gruppen blir stilt spørsmål om hvorvidt de har noen tanker om hva som ligger bak svarene, altså om kan eller ikke kan tenke seg å hjelpe til med praktiske ting.

Det spekuleres i gruppen om at man kanskje ikke vet hva det gjelder. En respondent sier:

«Ja for de fleste har jo tid til å, for eksempel, handle for en nabo når en likevel handler for seg selv. Sånne praktiske ting».

På spørsmål om det hadde vært annerledes dersom det var en liste med oppgaver, svares det at de fint kunne valgt noe fra en liste, da det finnes både stor og små oppgaver en kan bidra med.

Representanten fra Sentio snakker litt om spørsmålet i innbyggerundersøkelsen om hvorvidt man kunne tenke seg å bo i et bofellesskap med flere generasjoner som hjelper hverandre praktisk. Gruppen får spørsmål om de har noen tanker rundt det å bo sånn.

Gruppen diskuterer litt og flere i gruppen kommer frem til at de kunne bodd i slike bofellesskap, men at de da ville bodd sammen med folk som de kjenner fra før og som de har et forhold til. Som en i gruppen sier:

«Jeg har ikke hørt mange si at de kan tenke seg det på tvers av generasjoner».

Også en annen setter spørsmålstegn ved «på tvers av generasjoner». Det snakkes litt i gruppen om at det var vanlig å bo på tvers av generasjoner før i tiden, men trolig fordi de måtte det.

En annen respondent sier at det ikke hadde vært utenkelig å bo i et fellesskap med mange generasjoner, men at vedkommende ville hatt styring på hvem som skulle bodd der. Kjennskap til de man bor sammen med trekkes også inn som viktig for å kunne dra veksel på hverandre:

«Hvis man skal dra vekslar på hverandre, må man kjenne hverandre litt ... for eksempel han Tor kan jo vaske golva mine, det har han gjort mange ganger før».

Gruppen får spørsmål om hvordan de tror det blir for dem å bli gammel, sammenlignet med tidligere generasjoner, som for eksempel foreldrene deres.

Igjen går samtalen inn på dette med bofellesskap og dreier inn på om slike bofellesskap må bygges selv, da kommunen trolig ikke har økonomi til å bygge kommunale bofellesskap.

Kommunerepresentant: «Nei, det er ingen planer om det. Kommunen er ingen boligaktør sånn. Men hvis det er ønske eller stemning for det i kommunen, vil en jo jobbe opp mot private aktører

for å få det på plass. Det er jo testa ut i mange andre kommuner der det fungerer (...) – så å få flere av den typen måte å bo på, som av seg selv blir aldersblanda eller ikke, det skal jo ikke kommunen styre ... så det er mange slike pilotprosjekt og byggeprosjekt rundt om i andre kommuner. Men da må kommunen jobbe aktivt opp mot næringslivet for å få på plass slike løsninger. Men det kan en ikke gjøre uten at det er noen som ønsker det i kommunen».

Gruppen diskuterer litt, og kommer frem til at det må være en interesse for et slikt bofelleskap for at det skal bli en realitet, men at bofellesskapene kanskje ikke trenger å være så store:

«Du behøver jo ikke ha bofellesskap med 30 leiligheter ...».

Det blir litt prat om Selstadgården Burettslag, før en respondent sier at man må få til å dra veksler på tvers.

Kommunerepresentant: *«Det er jo det som er tanken bak disse bofellesskapene, at det er en måte å få enklere frivillighet på. Og der kan kommunen være en aktør inn mot de som bygger, så det faktisk blir slike boliger tilgjengelige. Og så vil jo markedet bestemme om dette lar seg realisere, om det er noen som vil ha det».*

Praten dreier inn på Selstadgården igjen, og noen i gruppen diskuterer denne gården og planløsningen. En sier:

«Jeg tenker at det er enklere å bygge nettverk hvis det er 4-5 familier som bor sammen, enn hvis det er 20, som på Selstadgården».

Praten fortsetter om sentralisering og kommunale tjenester, og at tanken er at man må flytte inn mot sentrum for å få tjenester av kommunen på sikt.

Tema: Byutvikling, areal- og planstrategi

Neste punkt handler om akkurat de ti minuttene. Planen er at alt skal være tilgjengelig innen 10 min., og ting må da utvikles i sentrum. Tanker om den typen fortetting? Andre ting må prioriteres ned, hvis folk skal prioriteres opp.

Handelen sliter vel allerede med det antallet parkeringsplasser som er her for det er jo ikke så veldig masse plass. Hvorfor skal man fylle opp Måløy mer?

Det er jo for å effektivt kunne drive disse tjenestene, at det ikke bare går opp i kjøring. Det er store areal. De behøver ikke flytte til Måløy, de kan flytte til Poljen eller Holvik, for den del. Men det må jo være egnede boliger de kan flytte til der.

Det er jo det som er med Måløy, det er fullt. Stappa fullt. Jeg skjønner ikke hvorfor ungdomsskolen måtte ligge i Måløy. Men den diskusjonen er ferdig og død, og så ser vi når Skram skole kommer, hvis den kommer. Men det er så store areal utafor Måløy, og alt skal ligge i Måløy, liksom – Måløy er fullt.

«Det er plass rundt om. Jeg tenker at sånn som situasjonen er både i Florø og Eikefjorden og her, så har vi samla det som trengs å samles i sentrum. Det at folk bor andre plasser, er faktisk et gode for lokalsamfunnet. Selvsagt har det noen konsekvenser, men da må man heller være tydelig på at du kan ikke få akkurat det samme når du bor på en sånn plass som når du bor sentralt – men det er et valg du må gjøre. En ambulanse kommer ikke like fort til Kråkeneset som til gate 4, det aksepterer vi. Men det er positivt for samfunnet at man velger å bo forskjellig og ha forskjellige løsninger. At servicetilbudet er sentralisert, det må man akseptere.»

Gruppen diskuterer litt frem og tilbake om man takker nei til tilbud ved å bli boende i de mer usentrale delene av kommunen. Og det er ikke bare skoletilbud som gjør at folk bosetter seg i bygdene. Og forhåpentligvis må vi jo svinge det dit at folk forblir såpass spreke at de kan bo hjemme lenger. Og vi ser at folk i smådistriktene kanskje er flinkere til å ta vare på hverandre, og sørge for at du får handla til helga.

«Kanskje det skulle vært en sånn oppdragsbank, der folk kan melde inn behovene sine?»

Forskjellen på om du kan bo hjemme eller ikke, kan være liten. Frivillighetssentralen nevnes som et sted folk kan henvende seg for praktisk hjelp. Geiter nevnes som alternativ til plenklipping; en deltaker er veldig villig til å skaffe noen og ha dem på utlån.

En respondent har et barnebarn som skal begynne på Raudeberg til neste år:

«Hun var lenge den eneste, nå er de tre – men det er ikke sikkert de er tre neste år. Ikke sikker på om det er best for henne å gå alene i første klasse. Men heller ikke enig i at man skal legge ned skolen likevel, for det går an å finne andre løsninger hvis barnetallet endrer seg. Vi er alt for lite flinke til å tenke alternativt, det er veldig rigid på en skole med en rektor med 'sånn' opplegg – og så får en styre innafor der – i stedet for å tenke hva som gagnar ungene mest, og hvordan vi kan gjøre det i år og hvordan vi gjør det neste år. Der har en ei kjempeutfordring, og det gjelder ikke bare Kinn, men i mange kommuner. Hvordan tar vi best vare på de ungene vi har, med de ressursene vi har? For her er det masse ressurser, men alt for liten vekt på organisasjonsutvikling og ledelse av de gruppene man har.»

Det snakkes om hvorvidt vi endre ting i kommunen når situasjonen endrer seg såpass. Kan man vurdere å flytte elever mellom skoler? Ekstreme endringer år til år.

Kommunerepresentant: *Det er vurdert. Og i Florø ligger det som ett av forslagene, å veksle mellom skoler for å få en mer fornuftig oppfylld, sånn at du bruker ressursene samla sett bra. Her var det ikke mulig å få gruppene til å gå opp sånn. Norconsult har jo sett på det. Sammen med kommunen.*

Grappa er generelt imot å flytte på elever, at mange skal transporteres.

«Det har noe med folkehelsa å gjøre, og hva vi lærer ungene våre opp til i forhold til hvordan en skal takle livet; ikke bli frakta fram og tilbake og att og fram – det er jammen nok frakting på fritida. Klarer en å få flest mulig til å gå på skolen, er det best.»

Representanten fra Sentio forteller litt om at det er stor aldersforskjell for påstanden «byane våre har gode møteplassar for ein som meg». De unge (under 30 år) er veldig uenige i den påstanden, og så øker enigheten med alder. Er det noe dere kjenner igjen?

Gruppen mener at det er viktig å høre på hva de unge mener at de mangler. Det virker likevel litt vanskelig for gruppen å svare på dette.

Respondentgruppen diskuterer en organisert møteplass for unge under 30, som noen har sett på Facebook. Det finnes et u-40-nettverk i Måløy. Måløy Vekst som organiserer det? I Florø er det Accello som styrer det. Det er noe som heter «ungt nettverk Måløy».

En av respondentene har ikke kjennskap til gruppene og spør om de er private. Hun har en datter som kom har flyttet tilbake, og sier:

«Jeg prøver å få henne ut igjen, for å si det sånn. Ikke rotsette seg her. Helt ærlig.»

Hvorfor tenker du det?

«Nei, jeg tenker – hva er her?»

En annen sier:

«Det har jeg også tenkt for mine unger, som er i ei helt anna aldersgruppe.»

Kommunerepresentanten leser fra nettsiden til Måløy Vekst, og om hvem som er målgruppen.

«Men kommer det ut til folk? Tydeligvis ikke. Dattera mi er jo midt i den målgruppa der. ... nei, jeg ser jo hva utviklinga er her, og jeg ser hvor lite det er her. Og det bør jo hun også se, etter at hun tok utdanning og kom tilbake. Hun jobber i en av disse sektorene som virkelig er skjært inn til beinet, og nå går det på beinet, føler hun (hun er lærer).»

Hva trakk henne tilbake?

«Vi bodde her. ... og hun vet ikke hvordan hun skal komme seg gjennom arbeidsdagene og få gjort det hun er pliktig til å gjøre, med det lille hun har å gå på. Nå skal de blant annet kutte i spesialundervisning og sånt – og det er lovpålagte ting, og det er så viktig, og har en lyst til å være med på den karusellen, liksom? Hun har snart ikke noe valg (annet enn å flytte), skal hun få gjort en skikkelig jobb».

En annen sier:

«Og det er dette jeg synes er så farlig. Når det blir presentert sånn, hva gjør det med ungdommer som har lyst til å flytte hjem, hvis det eneste som blir presentert er at nå skal det ned og ned og vekk og vekk?»

Gruppen går videre til en diskusjon om boligmarkedet og boligpriser. Det nevnes at det er tøft å komme inn på boligmarkedet i Kinn, i hvert fall for enslige. Det mangler etablererboliger, og leiemarkedet er vanskelig.

De stiller spørsmål til kommunen:

«Når dere snakker om å snakke med utbyggere, hva med å snakke med noen om å få til flere boliger på bygdene også? Sikkert mange som kunne tenke seg en mindre bolig der, men som kanskje ikke vil flytte til Måløy og bo i en leilighet. En har jo sterk tilhørighet til plassen en kommer fra.»

Det snakkes en del om hvilke boliger som er til salgs, og priser. Sammenlignet med storby er prisene lave. Samtidig er det ikke så enkelt å være alene og kjøpe noe med bra standard. Alle her i kommunen får tak over hodet hvis de vil, og om det er dyrt her, er det enda verre andre steder.

Så snakkes det litt om muligheter og initiativ til å bygge. Og om det finnes kjøpere.

Kommunerepresentant: *Men en ting vi har fått innspill på, og som vi har fått bekrefte gjennom spørreundersøkelsen, er behovet for leieboliger. Og vi har fått det fra eldrerådet og andre møter vi har hatt, i tillegg til at spørreundersøkelsen bekrefter det. Og det har sikkert sammenheng med alderssammensetning. Det er kanskje en av tingene vi vil ha mer innspill på og mer dialog på, før vi prioriterer å gå ut og høre om utbyggerne er interesserte.*

Så må vi snakke litt om det siste punktet på «byutvikling, areal- og planstrategi: Næringslivet i kommunen må omstille, slik at det bidrar til å redusere klimaavtrykket til kommunen.

- Denne delen handlet lite om omstilling og reduksjon av klimaavtrykk, men ble mer om arealbruk i form av en samtale mellom kommunens representanter (i kursiv) og respondentene.

Dette er kanskje en mer sentral debatt i Florø. Måløy blir ikke så påvirket. Kommunens representant utdyper om situasjonen i Florø og Måløy.

I gruppen reflekteres det noe rundt at det ikke er en stor utfordring i Vågsøy. Men at det har vært veldig mye utbygging rundt Florø, men i Vågsøy-delen kan en bruke det arealet en har. Fjordbase er stort, og det er mye plasskrevende der. Nordover i sundet er det ikke noe konflikt. Kan bruke Allmenningsfjellet.

Nei, det er bare statsforvalteren som er imot.

«Vi må bruke det arealet vi har, men det at det ligger ei svær fylling i sentrum og ødelegger for sjøkanten, det synes jeg ikke noe om. Der skulle det vært bygd noe.»

Men hvordan skal en få det til, for vi hadde jo en bindende, eller, kommunen hadde en bindende avtale med de som fikk de massene, om ferdigstilling. Med en dato for mange år siden.

Men hvorfor blir det ikke tatt tilbake da?

De har jo eiendomsretten til det.

Det var jo der en skulle hatt barneskole og basseng og hele opplegget. Kan kjøre rundt med busser og alle kan gå dit. Trafikken er verre nå, når ungene skal ut av bussene. For meg må de gjerne bygge skole der, det viktigste for meg er at det kommer en skole fort.

For ikke å snakke om – det er en stor skam at ikke ungene får lære seg å svømme her. De diskuterer at det ikke er basseng i drift i det hele tatt. Det er ingen som får lære å svømme. Det er verre enn det var da vi gikk på skole. Alle er enige om at dette er veldig ille. To har private basseng, og de prater om å ta svømminga på dugnad. Til kommunen: men det er vel ikke planer om basseng og svømmeopplæring nå?

Det er et utvalg som ser på det. Men økonomien legger ikke til rette for det per nå.

Det er jo et krav. Det handler jo om prioriteringer. Om Skram skole: Jeg har stilt masse spørsmål til kommunen om det, fordi jeg bor like ved. Det er ingen som vet noe som helst, om hvordan man skal kjøre inn til bygget eller noe. Arealplanleggerne visste ingenting om det.

Uffameg ... der finnes jo en plan. Men det er noe annet. Men det er en plan som løser transport i gatene der. (Det snakkes litt om de konkrete planene)

Samtalen går over til den midlertidige skolen (modulskolen). En sier: Vil bare si at jeg har ei datter som gikk ut for ikke så mange år sida, og modulskolen var den beste skolen hun har gått på. Hun har gått på ny ungdomsskole og oppussa videregående – modulskolen var den beste for henne. Det er ikke bare negativt, det er en liten, grei skole, kort avstander, greit uteområde.

De er frustrerte over at bygginga av Skram skole ikke kommer i gang.

Har ikke behov for å forsvare – men kan si at hele kommune-Norge sliter. Alle tilbydere sitter med advokater som bare jobber med å påklage. Så det er en bransjeendring der det nesten er unntaket at en ikke får klager.

En sier: Jeg har barn, en på skole, og ei som skal begynne. Og vi diskuterte faktisk hjemme, etter forslag om Raudeberg skole og hvor elevene skulle flyttes, diskuterte vi hva vi skulle gjøre. Og vi kommer nok ikke til å bli værende der hvis det blir slik at hun skal gå på modulscole. For oss som har barn i den alderen, er det ganske avgjørende. At vi vet hva slags tilbud ungene våre kommer til å få.

Plassering av modulscole diskutere, og de synes det er mer naturlig å ha ungdomsskole og videregående sammen enn barne- og ungdomsskole.

Noen synes det er bekymringsfullt hvis barnefamilier begynner å tenke på flytting.

Familien som har vurdert å flytte: Vi har allerede begynt å spørre om tomt i en annen kommune. Som fortsatt er i Nordfjord, vi har lyst til å være her og på bygda, men vi vil også ha et tilbud til ungene som vi er fornøyde med.

Tema: Attraktivitet

Til slutt skal vi snakke litt om attraktivitet. Kinn skal være en «attraktiv kommune i omstilling». Tenkte å avslutte med hva som er bra. I åpne svar er det mange som sier at kommunen trenger å framsnakkes – og jeg vil gjerne oppfordre dere til å framsnakke kommunen. Hva er særlig bra her, og hva kan faktisk trekke folk hit?

«Jeg synes det er en flott plass å bo. Kysten, i turistsammenheng – der fjord møter kyst, flott natur. Det har alle kommunene rundt her. Vi har særegenheter med at vi ligger ved kysten og det næringslivet vi har, det må vi trekke fram. Hva som er positivt med det. Vi må trekke fram det som er positivt med tilbudene våre. Og jeg synes at samfunnsdelen, som jeg starta med, må vinkles positivt. Alt vi kan få til, selv om det går nedover med både folketall og pengebruk. Det er masse vi kan få til, og vi har alle forutsetninger til å klare det på lik linje med andre.»

«Og så tror jeg at, på tross av alt, så har det i hvert fall fram til nå vært en kommune som er god å bli gammel i. Det er klart, det er alltid noen som får mindre enn de i utgangspunktet ønsker, men jeg tror kommunen har vært flink og lagt til rette for at folk skal få et akseptabelt tilbud, og skal kunne få bo hjemme lengst mulig.»

«Hvis dere nå ser på hvordan samfunnsdelen av kommuneplanen er bygd opp (på nett), så er det lenker ned igjennom, og på helse- og omsorg der det står om tilbud for eksempel i eldreomsorgen, kommer du helt ned på detaljnivå om middag i Florø og jeg vet ikke hva ... og er det nødvendig i en samfunnsplan, å vise alle forskjellene mellom tilbudet vi har i Florø og i Måløy? Skal vi ikke bygge en felles kultur, der innbyggerne får et likt tilbud uansett hvilken kommunedel de bor i? Hvordan få fram at vi skal bygge en kultur der innbyggerne skal få et tilbud uansett hvor de er, og de skal være trygge på at det er et godt tilbud.»

«Hvis vi skal få folk til å flytte hit, kan vi ikke vise alle forskjellene. Vi må få et tilbud når vi bor her, uansett. Skole, barnehage, eldre. Alle som skal ha et tilbud. At vi vet hva vi har å forholde oss til.»

Kommunerepresentant: Det er åtte satsingsområder, og ett av dem er å få til likeverdige tjenester. Og det er noe som har prega dette arbeidet, for det er stor ulikhet. Og det har en jobba med nå siden 2020.

«Men det må komme fram i planen, så du finner, når du går inn og leser, at 'her jobber vi med det'. Hvis jeg skal inn i samfunnsplanen, er jeg interessert i å se hva som er positivt, hva vi jobber med, hva er felles – ikke, på en måte, eksakte tilbud.»

«Men det må jo være sånn at kommunen kan si, når det blir flere eldre, at kommunen bør legge bedre til rette for fysisk aktivitet, ikke bare for eldre. Tenker kanskje benker og sånn, sitteplasser i sentrum. Og at det kan brukes mer aktivt. Litt sånn trimapparat og sånt. I sentrum.»

«Det er jo parker som ikke er i bruk lenger, som vi brukte da vi var ungdommer. Kunne vært trimapparater der. Skolene er jo mye brukt [som lekeplasser] av folk i kommunen.»

«Torget er jo fint. Men hadde vært fint med noen sitteplasser der man ikke må betale for dyr mat for å få sitte.»

«Det er mange gode steder å gå tur, men parkene som finnes brukes ikke så mye.»

Tema: Nedgang i fødetall

Til slutt har kommunens representant et spørsmål om nedgang i fødselstall. *Er det noen som har tenkt over hvorfor vi har blitt 100 færre unger bare siden 2020 i Kinn? Pila snudde i 2016 og det har gått nedover siden da. Det er færre som fødes enn som dør.*

Det snakkes litt om babyboom og pandemi, og en av respondentene forteller om at de ikke fikk barnehageplass på grunn av sammenslåing og reduksjon til ett barnehageopptak i året, og hun gikk en periode uten inntekt. Selv om det er tilbakeført, ble det nok for den aktuelle familien.

Kommunerepresentant: Arbeidsinnvandring holdt fødetallene oppe til 2016.

De som flyttet hit med familie for å jobbe, tok med seg familien hjem etter. Kan det være en grunn? To i respondentgruppa har voksne barn som ikke ønsker å flytte hjem til Kinn. Det dreier seg om egen oppvekst, skole og jobbsituasjon. «De får vi aldri tilbake», sies det. Den ene sier de (familien til barnet) ikke var fornøyd med kvaliteten på skolen.

Kommunerepresentant: Egentlig sier statistikken at man får flere barn på bygda, og framskrivingen kommunen bruker er positiv og høyere enn SSB sin. Vi har tall på det, og de viser at de fleste drar til storbyene. Noen også til nabokommuner, men det gjelder ikke flertallet.

Fra respondentgruppen gjentas det at det fortsatt er fokus på hva som skal bygges ned, og at det negative overskygger det positive. Usikkerhet rundt skole og barnehage og arbeidsplasser. Man ser ikke hjemover hvis det ikke er relevante arbeidsplasser og gode skoler. Bergen, Trondheim, Oslo. Det er ikke alternativ for alle her. Det er også flere som flytter ut til andre bygdekommuner, ikke bykommuner.

De som drar til nabokommuner vi kan sammenligne oss med, det er kanskje der vi skal legge ned arbeidet for å hanke inn dem igjen? Det dreier seg også om hvilket tilbud som er her, det er fint i sentrum på Eidet. Basseng, Sagastad, butikker. Det som mangler er kyst og lange dager på stranda. Noe ulikt klima også. «Bedre i Måløy» og «Jeg jobbet på Eid i åtte år, og er veldig glad for å være tilbake».

Kommunerepresentant: En ting dere ikke har nevnt, som ungdomsrådet er opptatt av, er transport. De kjører ikke bil. Det burde være mulig å bo på bygda og ikke kjøre bil.

Det er noen som må ta taxi, og bussene går bare når det er skolerute. Respondentgruppen snakker litt løst og fast om egne erfaringer med mangel på transportmuligheter, pasienttransport og tilgjengelighet til offentlige tjenester når det ikke er utbygd kollektivtilbud. Samtidig går bussene nesten uten passasjerer. Kanskje en mer fleksibel bestilling er veien å gå? Ala service-skyssen. Positivt å komme inn i Vestland Fylke.

Avslutning

Er det noen som har noe mer å legge til om framtida i Kinn, som samtalen vår har fått dere til å tenke på?

«Framsnakking. Være løsningsorientert, og ikke bare fokusere på problemene.»

«Viktig å få fastlagt skolestrukturen en gang for alle. Det tror jeg har masse å si. Det er nesten det samme hvordan strukturen blir, bare den blir permanent og en vet hva en har å forholde seg til.»

«Og så var det et veldig godt forslag med ei gjøremålsliste, for å hjelpe andre. Mange kan ha en halvtime til overs her og der. Må bare vite hva folk trenger.»

Kommunerepresentant: Er dette noe bygdene kan greie selv? I mitt lokalsamfunn, der går det ikke buss, og vi tar oss av pensjonistene som bor der. Eller skal noen gjøre det for oss? Greier vi å snakke med naboene? Vi vet hvem som er alene.

Gruppen snakker litt om at det er mye lettere på små plasser enn på store plasser.

«Det er jo en av de viktigste ressursene vi har på små plasser, at vi bryr oss om naboene.»

«Når vi var små sprang vi ærend for de eldre, hjalp til uten å tenke på det. Naboene vet hva vi gjør, og når, og kan følge med.»

Veldig bra at vi er så få at vi er oppmerksomme på hverandre.

Men er litt betenkt på den 10-minutters- greia, det må være liv laga selv om man ikke bor i sentrum.

Kommunerepresentant: For å berolige: Det er bare øyene, både her og i Flora, som ikke får tjenestene hjem til seg. Og du har jo rett på det. Det handler om å gjøre sentrum mer attraktivt (ikke å tvinge folk dit).

De diskuterer at det er mulig å hjelpe langt flere hvis de ikke bor spredt. Bo samlet og få hjelp av naboer, så kanskje hjemmehjelpa kan bruke litt lengre tid hos hver enkelt.

Møtet heves, tusen takk!